

II

(Sdělení)

SDĚLENÍ ORGÁNŮ, INSTITUCÍ A JINÝCH SUBJEKTŮ EVROPSKÉ UNIE

EVROPSKÁ KOMISE

SDĚLENÍ KOMISE

Sdělení o dohodách menšího významu, které výrazně neomezují hospodářskou soutěž podle čl. 101 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie (sdělení de minimis)

(2014/C 291/01)

I

1. Ustanovení čl. 101 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie zakazuje dohody mezi podniky, které by mohly ovlivnit obchod mezi členskými státy a jejichž účelem nebo důsledkem je vyloučení, omezení či narušení hospodářské soutěže na vnitřním trhu. Soudní dvůr Evropské unie objasnil, že pokud dopad takové dohody na obchod mezi členskými státy nebo na hospodářskou soutěž není výrazný, uvedené ustanovení neplatí⁽¹⁾.
2. Soudní dvůr rovněž objasnil, že dohoda, která může ovlivnit obchod mezi členskými státy a která má vyloučení, omezení nebo narušení hospodářské soutěže na vnitřním trhu jako svůj účel, představuje svou povahou a nezávisle na svém skutečném účinku výrazné omezení hospodářské soutěže⁽²⁾. Na dohody, které mají vyloučení, omezení nebo narušení hospodářské soutěže na vnitřním trhu jako svůj účel, se tedy toto sdělení nevztahuje.
3. Komise v tomto sdělení pomocí prahů podílu na trhu uvádí, za jakých okolností nemá za to, že dohody, jejichž důsledkem by mohlo být vyloučení, omezení či narušení hospodářské soutěže na vnitřním trhu, představují výrazné omezení hospodářské soutěže podle článku 101 Smlouvy. Tato negativní definice výrazného dopadu neznamená, že dohody mezi podniky, které překračují prahy uvedené v tomto sdělení, představují výrazné omezení hospodářské soutěže. I takové dohody mohou mít jen zanedbatelný dopad na hospodářskou soutěž, a nemusí být tudíž podle ustanovení čl. 101 odst. 1 Smlouvy zakázány⁽³⁾.
4. Dohody nemusí spadat do oblasti působnosti čl. 101 odst. 1 Smlouvy také z toho důvodu, že nemohou výrazně ovlivnit obchod mezi členskými státy. Toto sdělení neuvádí, v čem výrazné ovlivnění obchodu mezi členskými státy spočívá. Pokyny ohledně této otázky lze nalézt ve sdělení Komise k pojmu ovlivnění obchodu⁽⁴⁾, v němž Komise k určení toho, které dohody v zásadě nejsou schopny výrazně ovlivnit obchod mezi členskými státy⁽⁵⁾, využívá dvě kvantitativní kritéria, a to hranici 5 % podílu na trhu a prahovou hodnotu pro obrat ve výši 40 milionů EUR. Na takové dohody se čl. 101 odst. 1 Smlouvy obvykle nevztahuje, ani když je vyloučení, omezení nebo narušení hospodářské soutěže jejich účelem.

⁽¹⁾ Viz věc Expedia, C-226/11, dosud nezveřejněno, body 16 a 17.

⁽²⁾ Viz věc Expedia, C-226/11, zejména body 35, 36 a 37.

⁽³⁾ Viz např. spojené věci Bagnasco a další, C-215/96 a C-216/96, Recueil 1999, s. I-135, body 34 a 35.

⁽⁴⁾ Sdělení Komise — pokyny k pojmu ovlivnění obchodu podle článků 81 a 82 Smlouvy o ES, (Úř. věst. C 101, 27.4.2004, s. 81) zejména body 44 až 57.

⁽⁵⁾ Je třeba poznamenat, že dohody mezi malými a středními podniky, které jsou definovány v doporučení Komise ze dne 6. května 2003 o definici mikropodniků, malých a středních podniků (Úř. věst. L 124, 20.5.2003, s. 36) nebo jakémkoli budoucím doporučení, jež ho nahradí, zpravidla rovněž nejsou schopny obchod mezi členskými státy ovlivnit. Viz zejména bod 50 sdělení týkajícího se ovlivnění obchodu.

5. V případech, na které se vztahuje toto sdělení, Komise nezahájí řízení ani na základě stížnosti, ani z vlastního podnětu. Kromě toho pokud již Komise zahájila řízení, ale podniky mohou prokázat, že měly v dobré víře za to, že podíly na trhu uvedené v bodech 8, 9, 10 a 11 nebyly překročeny, Komise pokuty neuloží. Toto sdělení má být rovněž vodítkem při uplatňování článku 101 Smlouvy pro soudy a orgány pro hospodářskou soutěž v členských státech, ale není pro ně závazné⁽¹⁾.
6. Zásady stanovené v tomto sdělení se vztahují také na rozhodnutí učiněná sdruženími podniků a na jednání ve vzájemné shodě.
7. Tímto sdělením není dotčen žádný výklad článku 101 Smlouvy, který by mohl podat Soudní dvůr Evropské unie.

II

8. Komise se domnívá, že dohody mezi podniky, které mohou ovlivnit obchod mezi členskými státy a jejichž důsledkem by mohlo být vyloučení, omezení nebo narušení hospodářské soutěže na vnitřním trhu, výrazně neomezují hospodářskou soutěž ve smyslu čl. 101 odst. 1 Smlouvy, pokud:
 - a) celkový podíl na trhu držený smluvními stranami dohody nepřekračuje 10 % na kterémkoli z relevantních trhů ovlivněných touto dohodou, jestliže je tato dohoda uzavřena mezi podniky, které jsou skutečnými nebo potenciálními soutěžiteli na kterémkoli z těchto trhů (dohody mezi soutěžiteli)⁽²⁾; nebo
 - b) podíl na trhu držený každou ze smluvních stran dohody nepřekračuje 15 % na kterémkoli z relevantních trhů ovlivněných touto dohodou, jestliže je tato dohoda uzavřena mezi podniky, které nejsou skutečnými nebo potenciálními soutěžiteli na žádném z těchto trhů (dohody mezi nesoutěžiteli).
9. V případech, kdy je obtížné rozlišit, zda se jedná o dohodu mezi soutěžiteli, nebo o dohodu mezi nesoutěžiteli, se použije práh 10 %.
10. Pokud je hospodářská soutěž na relevantním trhu omezena kumulativním účinkem dohod o prodeji zboží nebo služeb uzavřených různými dodavateli nebo distributory (kumulativní uzavření trhu způsobené souběžnými sítěmi dohod s podobnými účinky na trh), snižují se prahy podílů na trhu uvedené v bodech 8 a 9 na 5 %, a to jak u dohod mezi soutěžiteli, tak dohod mezi nesoutěžiteli. U jednotlivých dodavatelů nebo distributorů s podílem na trhu nepřesahujícím 5 % se obecně nemá za to, že významně přispívají ke kumulativnímu uzavření trhu⁽³⁾. Pokrývají-li souběžné dohody či sítě dohod s podobnými účinky méně než 30 % relevantního trhu, kumulativní uzavření trhu pravděpodobně neexistuje.
11. Komise je rovněž toho názoru, že dohody hospodářskou soutěž výrazně neomezují, pokud podíly smluvních stran na trhu nepřekračují příslušné prahy 10 %, 15 % a 5 % uvedené v bodech 8, 9 a 10 během dvou po sobě jdoucích kalendářních let o více než 2 procentní body.

⁽¹⁾ K určení toho, zda je omezení hospodářské soutěže výrazné, či nikoli, mohou orgány pro hospodářskou soutěž a soudy v členských státech zohlednit prahy stanovené v tomto sdělení, ale není to pro ně povinností. Viz věc Expedia, C-226/11, bod 31.

⁽²⁾ Definice skutečných nebo potenciálních soutěžitelů, viz sdělení Komise — Pokyny o použitelnosti článku 101 Smlouvy o fungování Evropské unie na dohody o horizontální spolupráci (Úř. věst. C 11, 14.1.2011, s. 1), bod 10. Dva podniky jsou považovány za skutečné soutěžitele, pokud působí na stejném relevantním trhu. Podnik se považuje za potenciálního soutěžitele jiného podniku, je-li při neexistenci dohody v případě malého, avšak trvalého zvyšování relativních cen pravděpodobné, že tento prvně uvedený podnik v krátké době uskuteční potřebné dodatečné investice nebo vynaloží jiné nezbytné náklady přechodu za účelem vstupu na relevantní trh, na němž působí daný jiný podnik.

⁽³⁾ Viz též pokyny k vertikálním omezením (Úř. věst. C 130, 19.5.2010, s. 1), zejména body 76, 134 a 179. Zatímco v pokynech k vertikálním omezením se ve vztahu k některým omezením bere v úvahu nejen celkový, ale i vázaný podíl na trhu určitého dodavatele nebo kupujícího, v tomto sdělení se všechny prahy podílů na trhu vztahují k celkovým podílům na trhu.

12. K výpočtu podílu na trhu je nutné určit relevantní trh. Ten sestává z relevantního výrobového trhu a relevantního geografického trhu. Při vymezení relevantního trhu by mělo být přihlédnuto ke sdělení o definici relevantního trhu⁽¹⁾. Podíly na trhu budou vypočítány na základě údajů o hodnotě prodeje na trhu, případně údajů o hodnotě nákupů na trhu. Nejsou-li údaje o hodnotě dostupné, lze použít odhady založené na jiných spolehlivých údajích o trhu, včetně údajů o objemu.
13. S ohledem na vyjasnění Soudního dvora uvedené v bodě 2 se toto sdělení nevztahuje na dohody, jež mají vyloučení, omezení nebo narušení hospodářské soutěže na vnitřním trhu jako svůj účel. Komise proto na takové dohody nepoužije „bezpečný přístav“ (safe harbour) tvořený prahy podílu na trhu stanovenými v bodech 8, 9, 10 a 11⁽²⁾. Pokud jde například o dohody mezi soutěžiteli, Komise nepoužije zásady stanovené v tomto sdělení zejména na dohody obsahující omezení, která mají přímo nebo nepřímo za účel: a) stanovení cen při prodeji výrobků třetím stranám; b) omezení výroby nebo prodeje nebo c) rozdělení trhů nebo zákazníků. Stejně tak Komise nepoužije „bezpečný přístav“ tvořený uvedenými prahy podílu na trhu na dohody, které obsahují kterékoli z omezení, jež jsou uvedena v jakémkoliv současném nebo budoucím nařízení Komise o blokové výjimce⁽³⁾ jako tvrdá omezení, u nichž má Komise obecně za to, že představovala účel dohody.
14. „Bezpečný přístav“ tvořený prahy podílu na trhu stanovenými v bodech 8, 9, 10 a 11 je obzvláště relevantní pro kategorie dohod, na které se nevztahuje žádné nařízení Komise o blokové výjimce⁽⁴⁾. „Bezpečný přístav“ je také důležitý pro dohody, na které se vztahuje nařízení Komise o blokové výjimce, pokud tyto dohody obsahují tzv. vyloučené omezení, tedy omezení, které není uvedeno jako tvrdé omezení, ale přesto se na něj nevztahuje nařízení Komise o blokové výjimce⁽⁵⁾.
15. Pro účely tohoto sdělení zahrnují termíny „podnik“, „strana dohody“, „distributor“ a „dodavatel“ též příslušné spojené podniky.
16. Pro účely sdělení se „spojenými podniky“ rozumí:
- a) podniky, ve kterých jedna smluvní strana přímo nebo nepřímo:
 - i. má pravomoc vykonávat více než polovinu hlasovacích práv, nebo
 - ii. má pravomoc jmenovat více než polovinu členů dozorčí rady, představenstva nebo orgánů právně zastupujících podnik, nebo
 - iii. má právo řídit záležitosti podniku;
 - b) podniky, které mají přímo nebo nepřímo v podniku, jenž je smluvní stranou, práva nebo pravomoci uvedené v písmenu a);
 - c) podniky, ve kterých podnik uvedený v písmenu b) má přímo nebo nepřímo práva nebo pravomoci uvedené v písmenu a);

⁽¹⁾ Sdělení o vymezení relevantního trhu pro účely práva hospodářské soutěže Společenství (Úř. věst. C 372, 9.12.1997, s. 5).

⁽²⁾ U těchto dohod Komise využije své posuzovací pravomoci, aby rozhodla, zda zahájit řízení, či nikoli.

⁽³⁾ Ohledně dodavatelských a distribučních dohod mezi nesoutěžiteli viz zejména článek 4 nařízení Komise (EU) č. 330/2010 ze dne 20. dubna 2010 o použití čl. 101 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie na kategorie vertikálních dohod a jednání ve vzájemné shodě (Úř. L 102, 23.4.2010, s. 1) a ohledně licenčních smluv mezi nesoutěžiteli viz zejména čl. 4 odst. 2 nařízení Komise (EU) č. 316/2014 ze dne 21. března 2014 o použití čl. 101 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie na určité kategorie dohod o převodu technologií (Úř. věst. L 93, 28.3.2014, s. 17). Ohledně dohod mezi soutěžiteli viz zejména článek 5 nařízení Komise (EU) č. 1217/2010 ze dne 14. prosince 2010 o použití čl. 101 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie na některé kategorie dohod o výzkumu a vývoji (Úř. věst. L 335, 18.12.2010, s. 36) a článek 4 nařízení Komise (EU) č. 1218/2010 ze dne 14. prosince 2010 o použití čl. 101 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie na některé kategorie specializačních dohod (Úř. věst. L 335, 18.12.2010, s. 43), jakož i čl. 4 odst. 1 nařízení Komise (EU) č. 316/2014.

⁽⁴⁾ Například licenční dohody na ochranné známky a většina typů dohod mezi soutěžiteli, s výjimkou dohod o výzkumu a vývoji a specializačních dohod, na které se nevztahuje nařízení o blokových výjimkách.

⁽⁵⁾ Ohledně vyloučených omezení viz zejména článek 5 nařízení (EU) č. 330/2010, článek 5 nařízení (EU) č. 316/2014 a článek 6 nařízení (EU) č. 1217/2010.

- d) podniky, ve kterých má jedna smluvní strana spolu s jedním nebo více podniky uvedenými v písmenech a), b) nebo c) nebo dva nebo více posledně uvedených podniků mají společně práva nebo pravomoci uvedené v písmenu a);
- e) podniky, v nichž práva nebo pravomoci uvedené v písmenu a) mají společně:
- i. smluvní strany nebo jejich spojené podniky uvedené v písmenech a) až d) nebo
 - ii. jedna nebo více smluvních stran nebo jeden nebo více spojených podniků uvedených v písmenech a) až d) a jedna nebo více třetích stran.
17. Pro účely bodu 16 písm. e) se podíl na trhu držený těmito společně držеныmi podniky rovnoměrně rozdělí mezi jednotlivé podniky, které mají práva nebo pravomoci uvedené v bodě 16 písm. a).
-